

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

KIVIAINESHUOLLON KEHITYSKUVAT UUDELLAMAALLA

Johtaja Riitta Murto-Laitinen

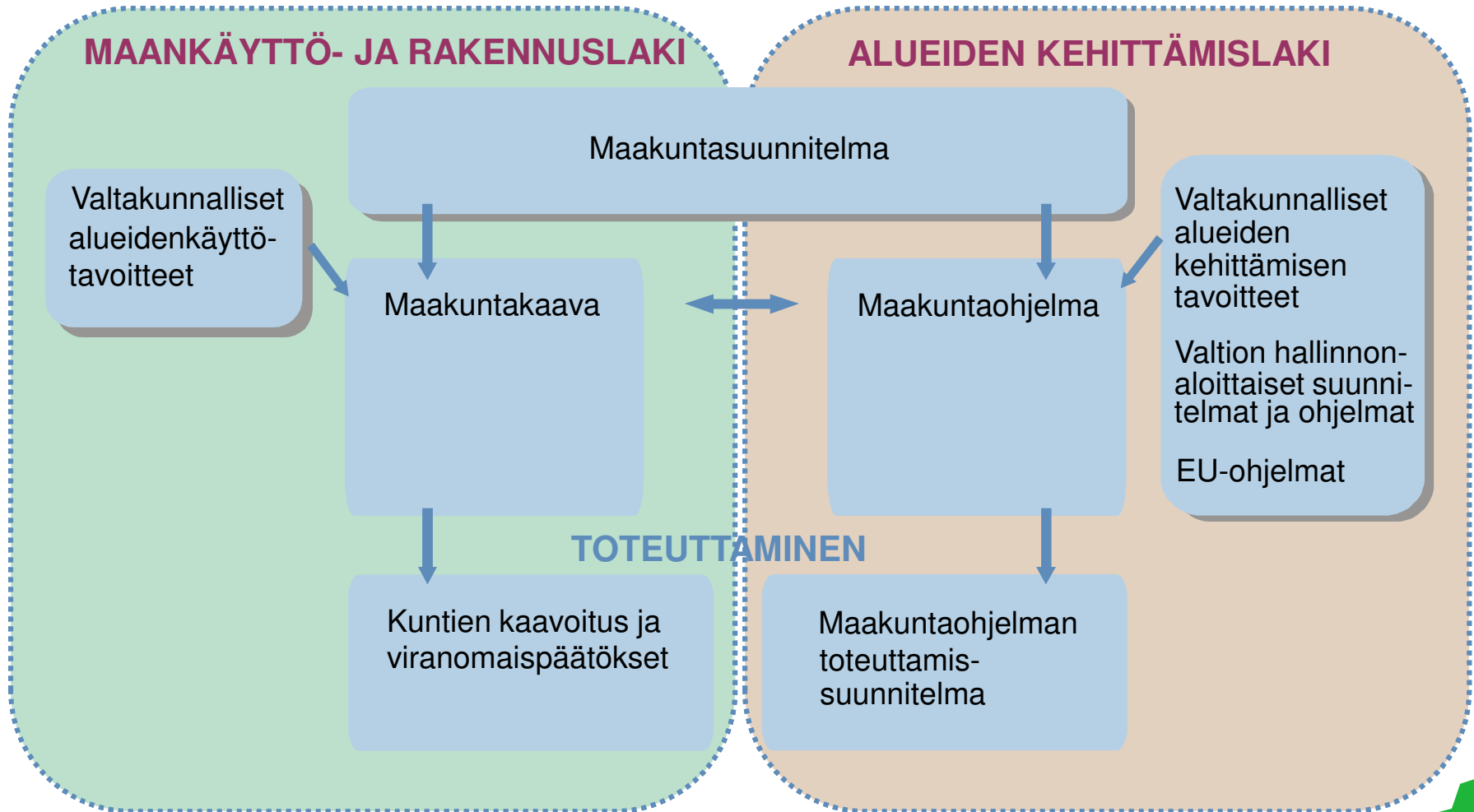
2.10.2008

Uudenmaan liiton alue ja jäsenkunnat

Uudenmaan liitto | Nylands förbund

Maakunnan kehittämisen malli

Esityksen sisältö

- Kiviaineshuollon nykytila Uudellamaalla
 - Kulutus ja tuotanto
 - Ongelmat ja haasteet
- Kiviaineshuollon kehityskuvista
- Kaavoituksen mahdollisuudet kiviaineshuollon ohjaamisessa, onko niitä?

Kiviainesten kulutus

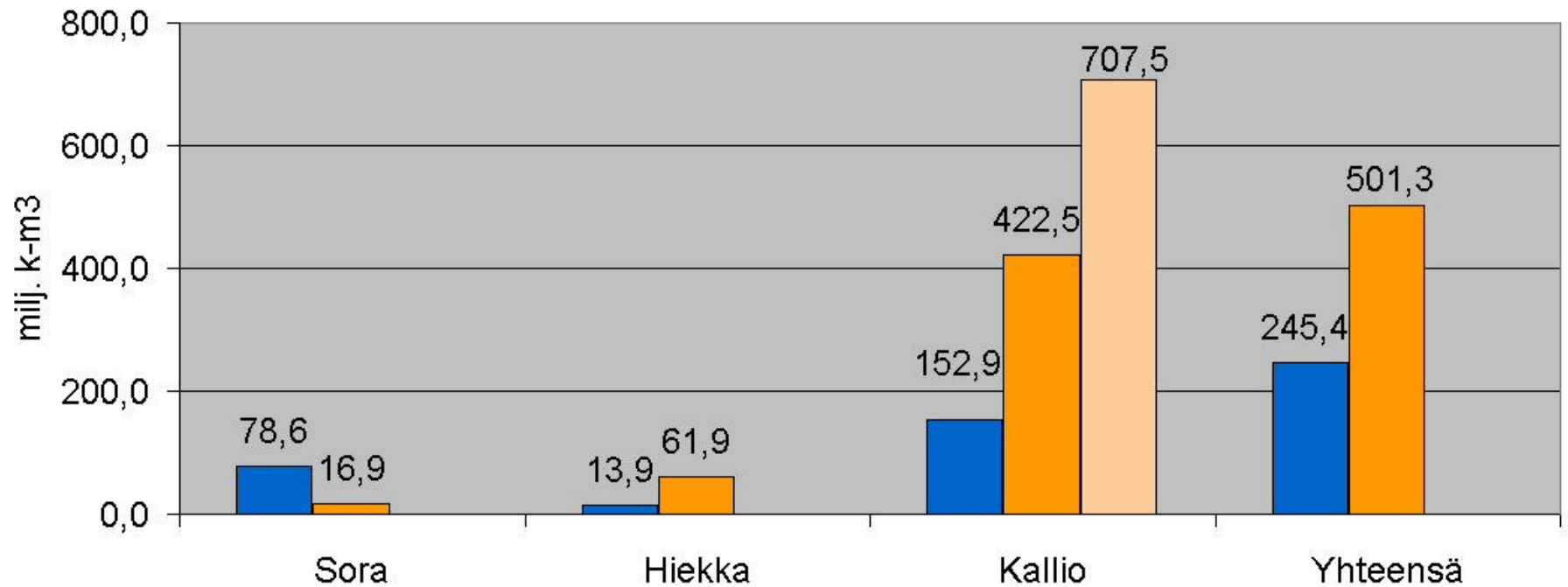
- Vuotuinen käyttö Uudellamaalla noin 9 milj.m³ eli noin 6 m³ (15 tonnia) asukasta kohden
- Määrästä 2/3 kalliokiviainesta
 - 90 % massakiveä, 10 % kovaa kiveä
- Käyttö jatkuu tasaisena, kalliokiviaineksen osuus kasvussa
- Kokonaiskulutus vuosina 2005 – 2030 noin 250 – 350 milj. m³

Lähde: Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan Poski-projekti

Uudenmaan liitto | Nylands förbund

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kiviainesvarojen riittävyys 2005-2030

■ Ennustettu tarve 2005-2030

■ Käyttöön saatavat massat

■ Laskennalliset massat kallioalueilla, jos ottotaso on 10 m ympäröivän maiseman tasoa alempana

Lähde: Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan Poski-projekti

Uudenmaan liitto | Nylands förbund

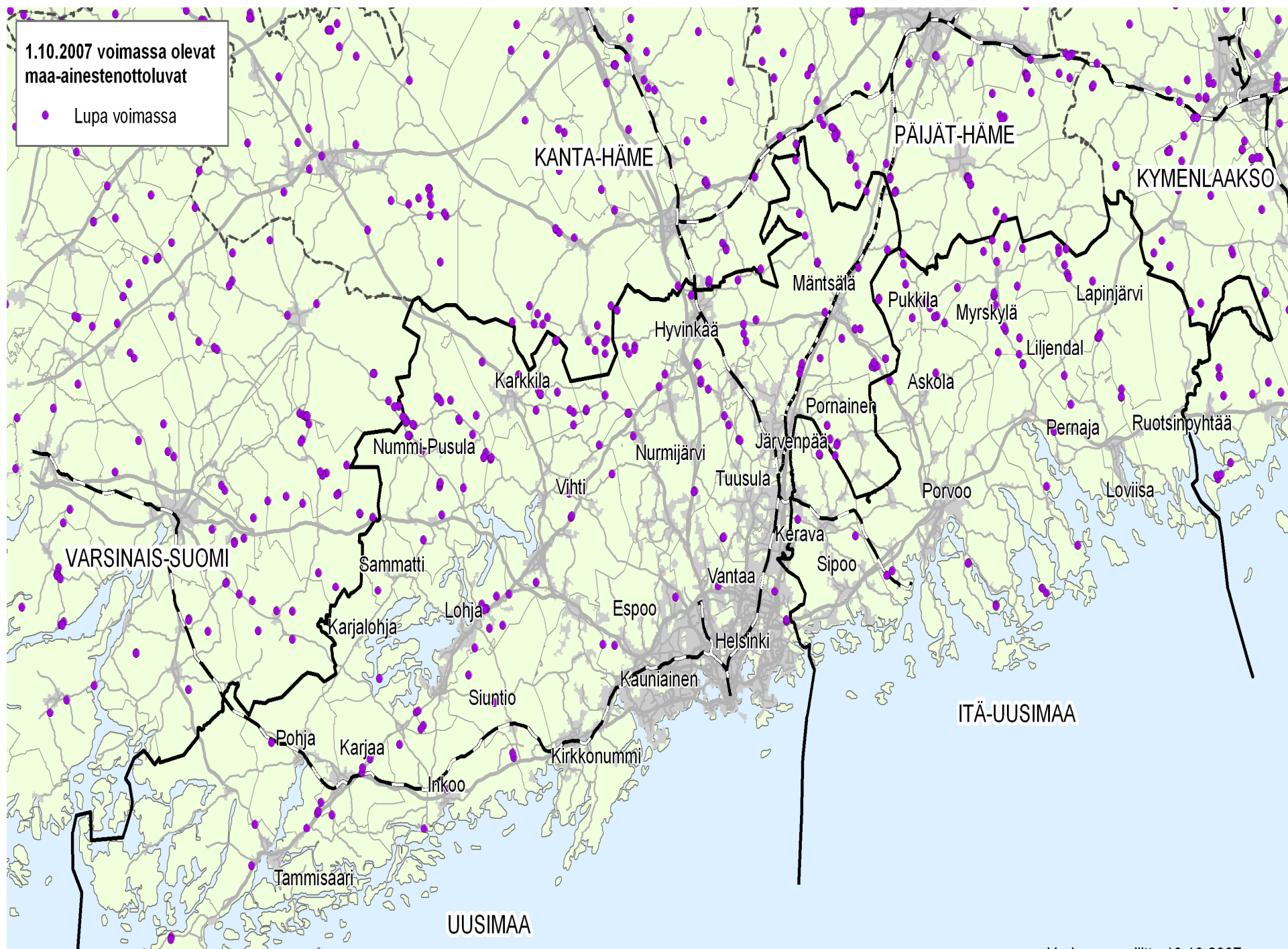
Mistä kiviaineksia saadaan

- Uudeltamaalta otetaan vuosittain noin 6 milj. m³, josta noin puolet harjukiviainesta
 - kuljetusmatkat tällä hetkellä keskimäärin 40 km,
- Maakunnan ulkopuolelta tuodaan
 - Häme noin 1 – 1, 2 milj. m³
 - Itä-Uusimaa noin 600 000 m³
 - Varsinais-Suomi 80 000 m³
- Rakennuspohjien louhinnasta syntyvää kiviainesta hyödynnetään noin 1.5 – 2 milj. m³ vuodessa

1.10.2007 voimassa olevat
maa-ainestenottoluvat

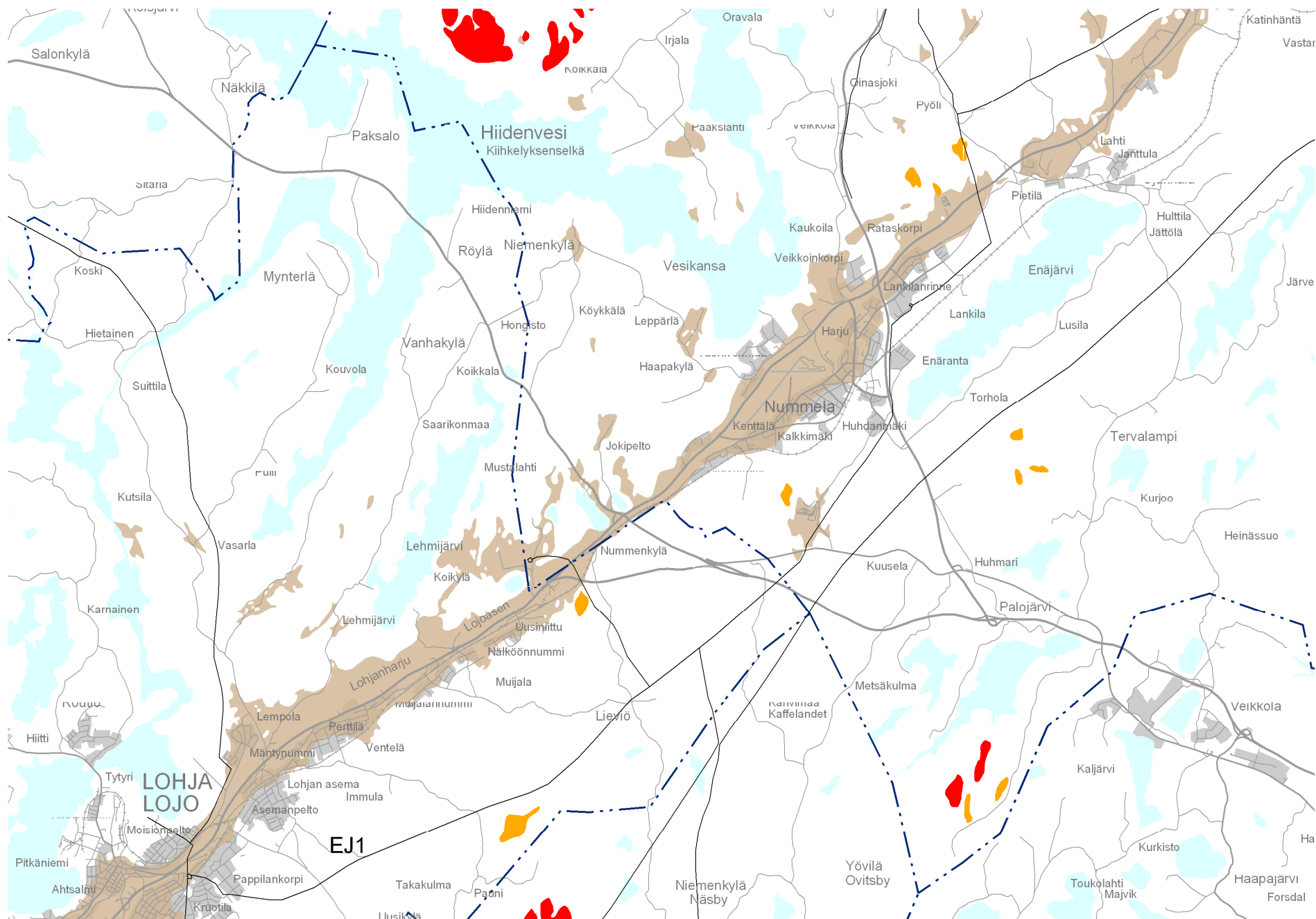
• Lupa voimassa

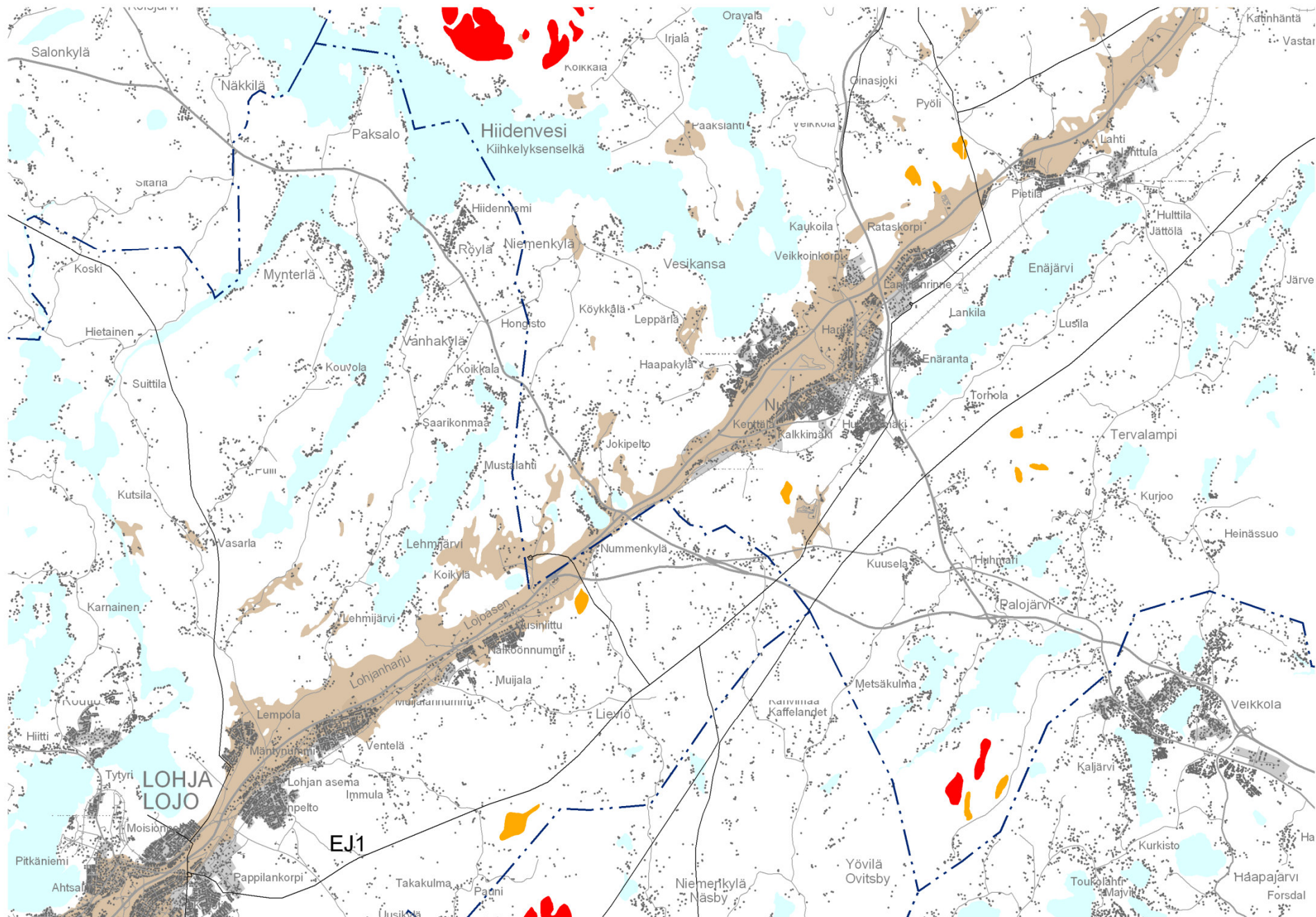

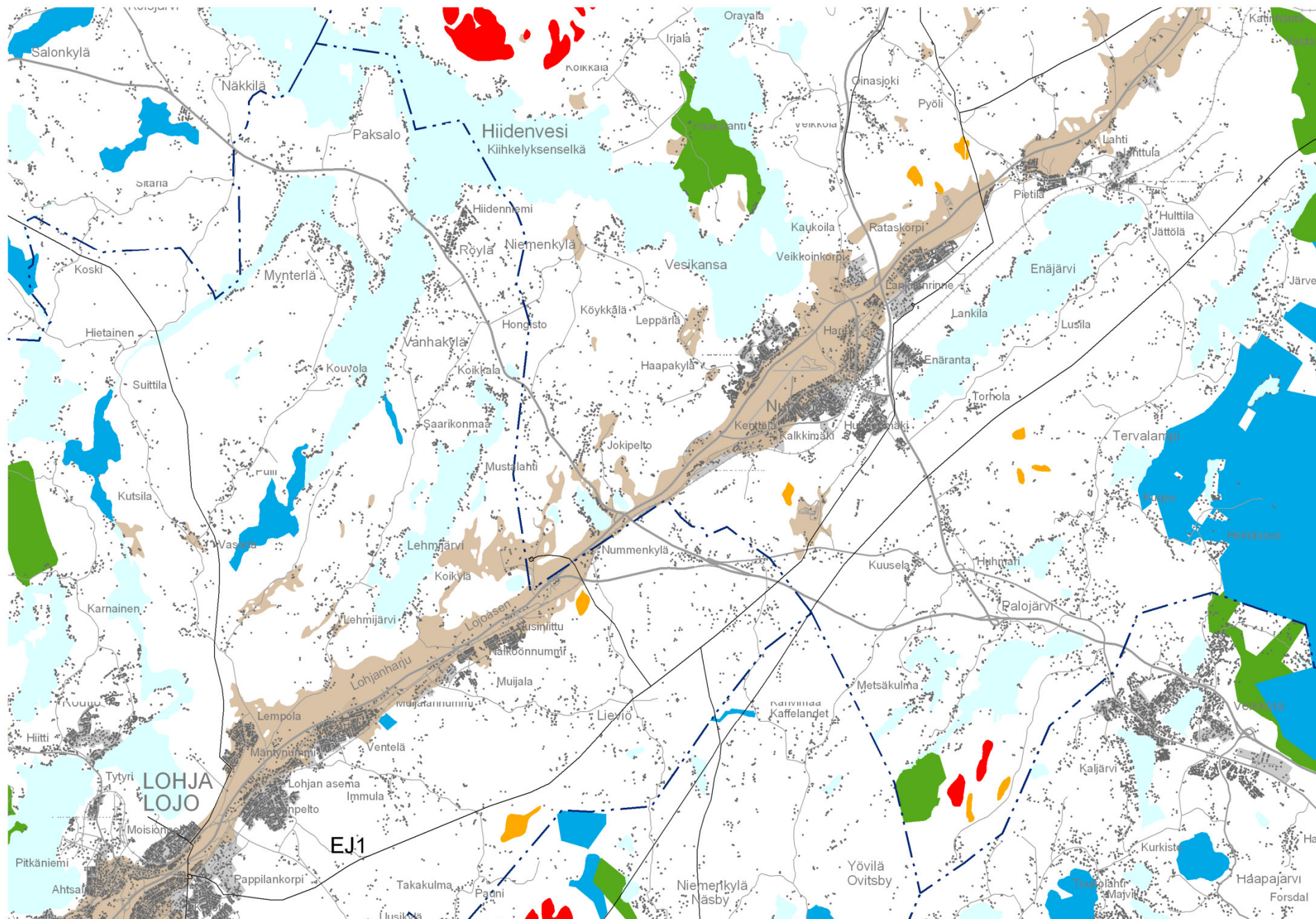
Keskeisiä johtopäätöksiä POSKI-projektista

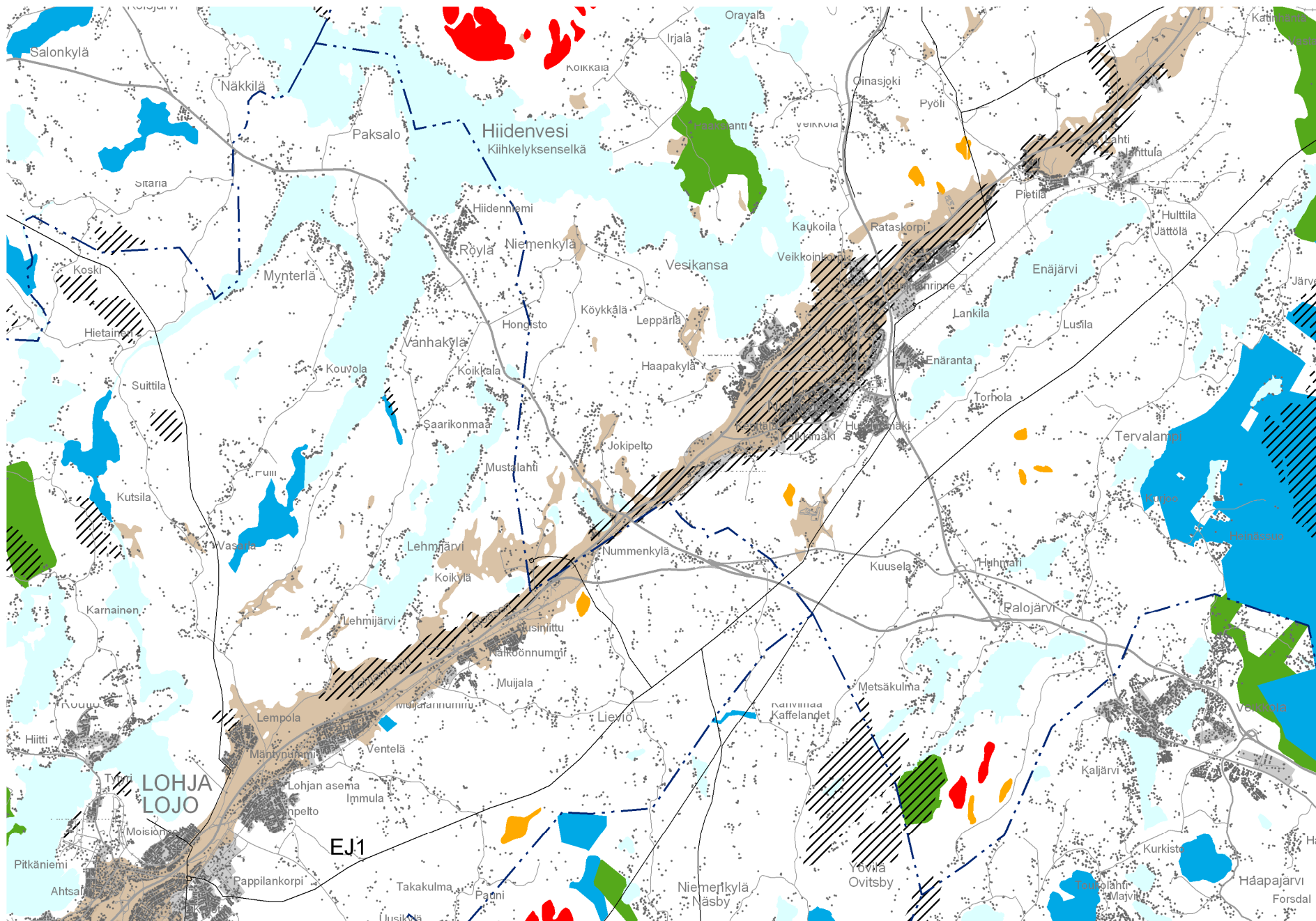
- Harjukiviaines ei Uudellamaalla riitä maakunnan tarpeisiin, tuonti Hämeestä kasvamassa
 - suurin puute karkeasta betonisorasta
 - pidentyvät kuljetusmatkat lisäävät kustannuksia ja ympäristövaikutuksia
- Kalliokiviainesta on, mutta ottotoiminnan yhteensovittaminen muun maankäytön kanssa ei ole ongelmatonta
 - kovaa kalliokiviainesta, mm. asfalttipäällysteisiin on rajoitetusti

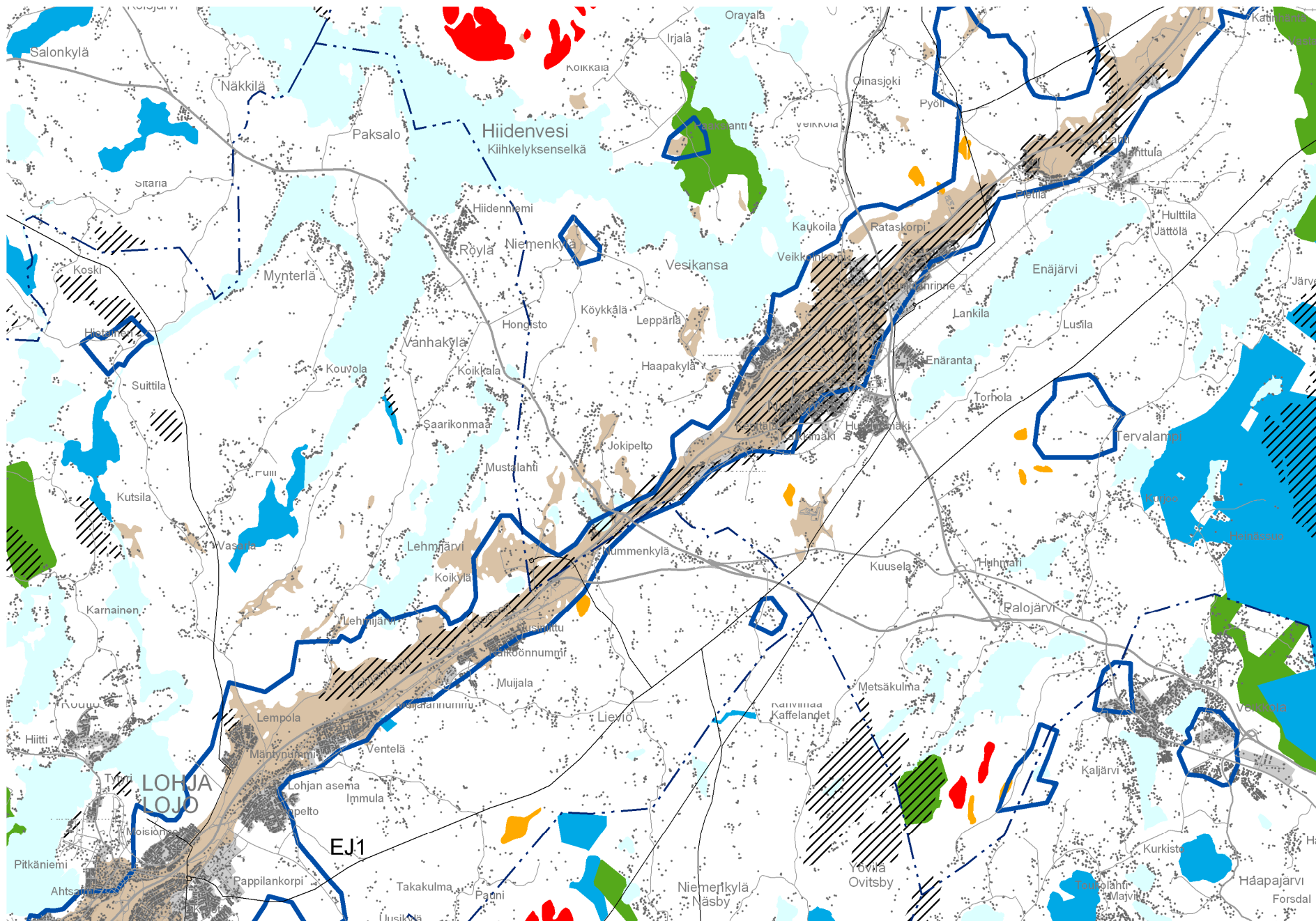

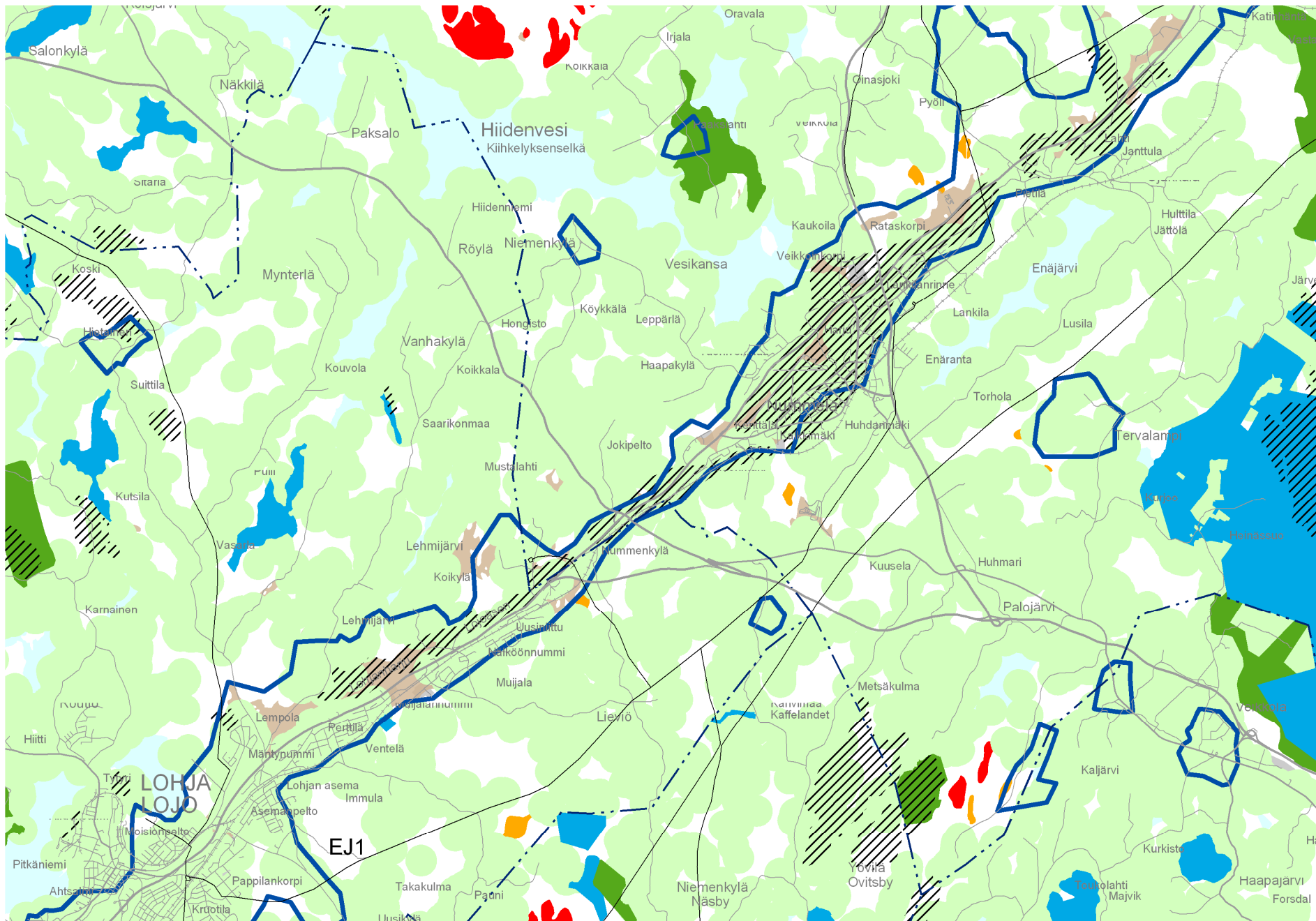

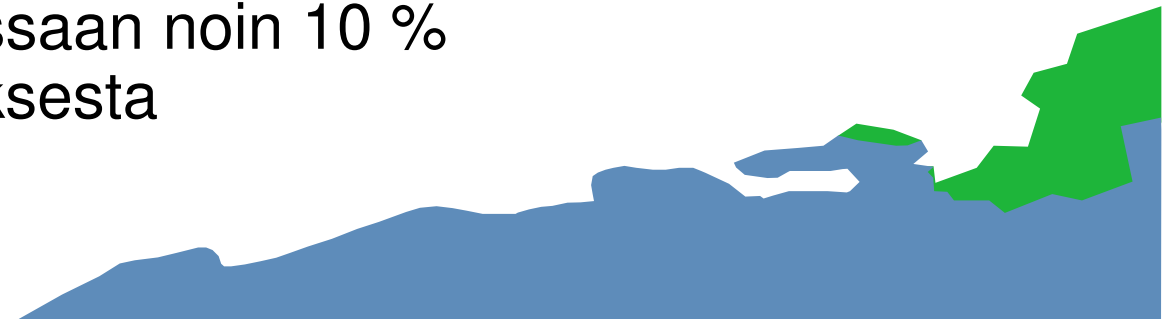

Kiviaineshuollon ongelmia ja mahdollisuuksia

- Otettavissa oleva harjuaines lähes loppunut,
 - Pohjavedenpinnan alainen otto?
- Kalliokiviainesta on runsaasti, mutta maankäyttö mm. haja-asutus, virkistys ja suojelu rajoittavat ottomahdollisuuksia
 - Syväotto?
- Merihiekan käyttömahdollisuuksia rajoittavat rantarakentamiskohteita lukuun ottamatta satama- ja varastoalueiden puute
- Kiviainesten kierrätys edellyttää jalostus- ja varastointialueiden osoittamista
 - osuus maksimissaan noin 10 % kokonaiskulutuksesta

Kiviaineshuollon kehityskuva, mikä se on?

Maakunnan kiviaineshuoltoon on varattu määrällisesti ja laadullisesti riittävät alueet, kiviaineshuollon jatkuvuus on turvattu, kiviaineksen käyttö on säästeliästä ja kestävän kehityksen mukaista ja ristiriidat ympäristön ja muun maankäytön kanssa on minimoitu.

Kiviaineshuollon kehityskuva

Keskeisiä kysymyksiä ja periaatteita vision toteuttamiseksi

- Pohjaveden alaisten soravarojen, merihiekan ja kalliomurskeen rooli tulevaisuudessa
- Kiviainesten kierrätys, korvaavat materiaalit ja tekninen kehitys
- Kuljetusten minimoimiseksi tuotantoalueet lähellä kulutusta
- Riittävän suuret alueet toiminnan pitkäjänteisyyden turvaamiseksi
- Alueiden moninaiskäyttö maankäytön kannalta tehokkainta ja taloudellisinta

Kestävä kiviaineshuolto, mitä se edellyttää

- Suunnitelmallisuutta yli kunta- ja maakuntarajojen
- Yhteistyötä viranomaisten ja yrittäjien välillä
- Luottamusta yritysten, viranomaisten ja asukkaiden välillä
- Teknistä kehitystä
 - materiaalia säästävien rakennustapojen kehittämiseksi
 - kierrätysmateriaalien käytön tehostamiseksi
- Kokonaisuuden hallintaa
 - ei yksittäistä lupapolitiikkaa
- Lainsäädännön tarkistamista

Kaavoitus – kestävän kiviaineshuollon apuna

Millaisia alueita tarvitaan?

- Ottotoimintaan soveltuvat sora- ja hiekka-alueet
 - mahdollinen pohjavedenalainen otto, onko mahdollista kaavamerkintöjen kautta?
- Kalliokiviainesten ottoon soveltuvat alueet
 - läheltä kulutusalueita riittävän laajoina mahdollistavat pitkäaikaisen oton
- Kiviainesten ottoalueiden jälkikäyttö
 - **Luola-otto** (mahdollistaa ottotoiminnan yhdyskuntarakenteen sisällä): teknisen huollon tilat, varikot ja muut mahdolliset vastaavat käyttötarkoitukset
 - **Avo-otto**: jätehuollon alueet, maanläjitys, korttelimaa jne.
- Kiviainesten tuonti ja kierrätys edellyttää jalostus- ja varastointialueita lähellä kulutusaluetta
- Merihiekan käytön lisääminen edellyttää satama- ja varastoalueita rannikolta

Maakuntakaavoituksen mahdollisuudet,²¹ onko niitä?

- Riittävän laaja tarkastelualue
- Maakuntakaava ei ratkaise akuutteja ongelmia
- Maakuntakaavoitus luo edellytyksiä, toiminnan harjoittaminen ratkaistaan maa-ainesluvan ja ympäristöluvan kautta
 - Pohjavedenalaista ottoa ja ns. syväottoa ei ratkaista maakuntakaavassa
- Kiviainestuotantoalueiden osoittaminen voimakkaammin jälkikäytön kautta
- Lisää alueita kierrätykseen ja uusiokäyttöön
- Kiviaineshuollon omavaraisuutta ei Uudellamaalla enää voida saavuttaa

